

Transparentnost duga

Financijsko izvještavanje za potrebe transparentnosti duga i investicija
1. prosinca/decembra 2020.

DOERTE DOEMELAND – VODITELJICA SEKTORA
JEDINICA ZA SVJETSKU MAKROEKONOMIJU I DUG

Transparentnost izvještavanja o javnom dugu

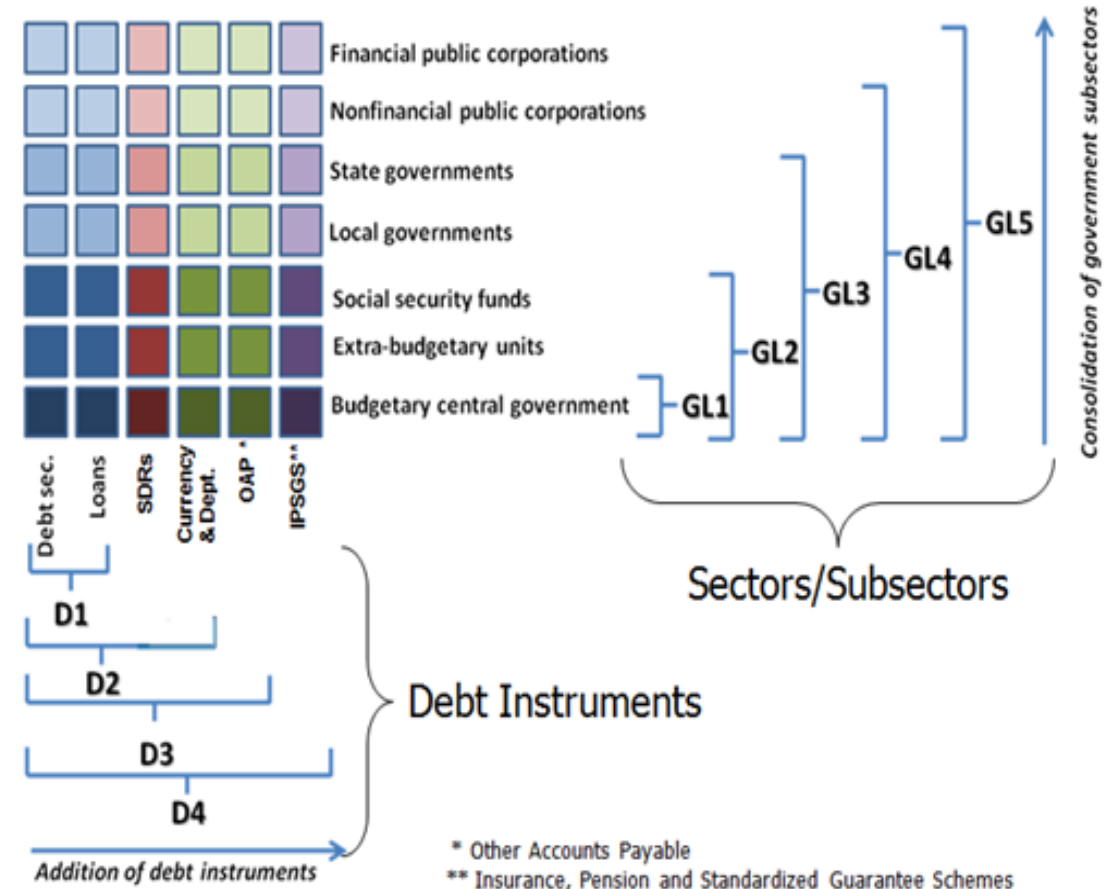
Većina niskodohodovnih zemalja ima samo pokrivenost na razini **D1 / GL1**

Sektor i kojima se nedovoljno izvještava:

- dug lokalnih država
- izvanproračunske jedinice / fondovi socijalne sigurnosti
- poduzeća u državnom vlasništvu

Instrumenti kojima se nedovoljno izvještava:

- jamstva
- obveze
- valuta i depozit

Zašto je transparentnost duga bitna?

Za zajmoprimatelje – zbog donošenja bolje informiranih odluka o zaduživanju s obzirom na razinu, uvjete i sastav duga

Za zajmodavatelje – zbog donošenja boljih odluka o kreditiranju

Za analitičare ili agencije za dodjelu kreditnog rejtinga – zbog boljeg prepoznavanja rizika u nastajanju i procjene kreditne sposobnosti država

Za građane – zbog boljeg pozivanja vlada na odgovornost

Izvještavanje o dugu u regiji ESA – zemlje u okviru Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA)

	1. Public Debt Reporting					2. Public Debt Management		3. Other debt statistics / contingent liabilities (CLs)	
	Data accessibility	Completeness			Timeliness		Debt Management Strategy		Annual borrowing plan
		Instrument coverage	Sectorial coverage	Information on last loans contracted	Periodicity	Time range			
Kosovo	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Yellow	
Kyrgyz Republic	Yellow	Green	Green	Red	Green	Green	Red	Grey	
Moldova	Green	Green	Green	Red	Green	Green	Green	Red	
Tajikistan	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	
Uzbekistan	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Red	Red	

Legenda: Public Debt Reporting – Izvještavanje o javnom dugu; Public Debt Management – Upravljanje javnim dugom; Other debt statistics/contingent liabilities (CLs) – Ostala dužnička statistika/potencijalne obveze; Data accessibility – Dostupnost podataka; Completeness – Potpunost; Timeliness – Pravovremenost; Debt Management Strategy – Strategija upravljanja dugom; Annual borrowing plan – Godišnji plan za duživanje; Instrument coverage – Pokrivenost instrumenta; Sectorial coverage – Sektorska pokrivenost; Information on last loans contracted – Informacije o zadnje ugovorenim ugovorima; Periodicity – Periodičnost; Time range – Vremenski raspon; Kyrgyz Republic – Kirgiska Republika; Tajikistan – Tadžikistan

Valorizacija duga

Metoda valorizacije duga (tržišna vrijednost, nominalna vrijednost)

Potrebno je osvrnuti se na referentno razdoblje.

Obračunsko računovodstvo u odnosu na novčano računovodstvo.

Kriteriji za inozemni dug: prebivalište zajmodavatelja (po mogućnosti) / valuta / mjesto izdavanja.

Problemi:

- Sporna potraživanja
- Potraživanja koja ovise restrukturiranju duga

Transparentnost duga – ključne dimenzije

(i) Sveobuhvatno i pravovremeno izvještavanje o javnom i javno garantiranom dugu
Dostupnost lako dohvatljive, sveobuhvatne i pravovremene statistike javnog duga

(ii) Transparentne prakse zaduživanja i kreditiranja
Transparentni procesi zaduživanja, npr. revizije

Razborita i transparentna upotreba nestandardnih instrumenata, kao što su kolateralizirani krediti, valutni swap Središnje banke itd.

(iii) Transparentno restrukturiranje duga
Objavljivanje uvjeta nakon restrukturiranja

Revizije upravljanja dugom u regiji ESA

- **Godišnje financijske revizije** izvršenja proračuna, uključujući operacije koje se odnose na dug, provode se redovito i često objavljuju na web stranicama vrhovnih revizijskih institucija.
- Neke zemlje u regiji prijavljuju **redovite revizije usklađenosti** operacija koje se odnose na upravljanje dugom, kao i **povremene revizije učinka** (Armenija, Gruzija, Moldova).
- Potrebno je daljnje jačanje kapaciteta kao pomoć **vrhovnim revizijskim institucijama** u primjeni metodologija revizije učinka u području upravljanja javnim dugom.

Glavna ograničenja

INSTITUCIONALNA	OPERATIVNA	KAPACITARNA
Rascjepkane odgovornosti i nekoordinirani institucionalni mehanizmi	Slabi postupci i procesi vođenja podataka i upravljanja podacima	Nedovoljan broj i/ili nekvalificirano osoblje
Ograničena ovlast ureda za upravljanje dugom za prikupljanje podataka o cjelokupnom javnom sektoru i shodno tomu, uska pokrivenost evidentiranja/izvještavanja o dugu.	Slaba IT infrastruktura za evidentiranje duga i zastarjeli softver	Slabi poticaji uredima za upravljanje dugom za proizvodnju pouzdanih podataka (ograničeni javni nadzor, nedovoljna integracija s PFM-om)
Ograničene revizije	Višestruki zahtjevi za podacima od raznih unutarnjih/vanjskih interesnih strana	

Hvala vam!